

Päätös

Nro 93/2017/1

Dnro ESAVI/214/04.08/2012

Annettu julkipanon jälkeen

9.5.2017

ASIA

Kumitehtaan ympäristölupa, Kerava

HAKIJA

Teknikum Sekoitukset Oy
Sementtitehtaanukuja 12
04260 Kerava

LAITOS JA SIJAINTI

Kumisekoituksia ja kumilevyjä valmistava tehdas sijaitsee Keravan 9. kaupunginosassa teollisuusalueella osoitteessa Sementtitehtaanukuja 12, kiinteistötunnus: 245-9-336-28. Kiinteistön omistaa Teknikum-Kiinteistöt Oy, PL 13, 38211 Sastamala.

Toimialatunnus: 22190

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Kumitehtaan toiminta on ympäristöluvanvaraista toimintaa ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n 1 momentin kohdan 4 e) mukaan.

Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus on 20.6.2012 päivätyssä tarkastuskäynnin muistiossa edellyttänyt Teknikum Sekoitukset Oy:tä hakemaan Keravan kumitehtaan toiminnalle ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa 30.9.2012 mennessä.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 5 §:n 1 momentin 4 e) kohdan nojalla kumitehtaan ympäristölupa-asian ratkaisee aluehallintovirasto.

ASIAN VIREILLETULO

Ympäristölupahakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 2.10.2012.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Uudenmaan ympäristökeskus on merkinnyt 19.8.2003, No YS 846, Tekniskum Sekoitukset Oy:n toiminnan ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Keravan kaupungin ympäristönsuojelupäällikön ympäristölupamenettelylain nojalla 3.11.1998 myöntämä ympäristölupa kumi- ja liimatehtaalle.

Uudenmaan lääninhallituksen päätös jätehuoltosuunnitelmasta, (Dno 05288 3681 93 127, Nro YML 176) 17.5.1994.

Keravan kaupungin terveysjaoston 19.8.1992 myöntämä terveydenhoitolain mukainen sijoituslupa.

Sopimus Keravan Kaupunkitekniikan kanssa 31.8.2012 jätevesien johtamisesta yleiseen viemäriin.

ALUEEN KAAVOITUS

Keravan kaupunginvaltuuston 19.3.2001 hyväksymässä asemakaavassa 2053, tehdastontti sijaitsee teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueella (T-5). Tontin itä- ja kaakkoispuolella sijaitsee asuinrakennusten korttelialueet (A-12). Nämä korttelialueet on tarkoitus muuttaa asemakaavan muutoksella työpaikka-alueiksi, lukuun ottamatta viittä tonttia, jotka on jo toteutettu asemakaavan mukaisesti asumiseen.

LAITOKSEN SIJAINNIPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Lähin naapuri, Stowe Woodward Finland Oy:n Keravan telapäälystystehdas, sijaitsee viereisellä tontilla kumitehtaan länsipuolella. Toimisto- ja varastotiloja tarjoava Klondyke-talo sijaitsee tehdasrakennuksesta lounaaseen noin 150 metriä. Tehdasalueen pohjoispuolella noin 250 metrin etäisyydellä toimii Oy Airam Electric Ab. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 150 metrin etäisyydellä tehtaan konttorirakennuksesta kaakkoon. Savion koulu sijaitsee noin 400 metriä tehtaalta länteen päin.

Vuonna 2001 tehtyjen asfaltointitöiden yhteydessä tehtiin kiinteistön länsipuolen piha-alueelle kolme koekuoppaa. Näiden havaintojen perusteella täyttömaakerros ulottui noin 35 cm:n syvyyteen ja tämän alapuolella alkoi tiivis kerroksellinen siltti ja savimuodostuma.

Tehdas sijaitsee rata- ja lentomelun kuormittamalla alueella. Tehtaalta noin 200 m länteen päin kulkee junaliikenteen päärata.

Kiinteistön läheisyydessä ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Lähin vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (0185801A Hyrylä) sijaitsee noin 3 km tehtaasta länteen. Lähin vesistö, Nissinoja, sijaitsee noin 250 m lounaaseen tehdasrakennuksesta. Nissinoja laskee Savionjoaan ja edelleen Korsonjoaan ja lopuksi Rekolanojan kautta Keravanjokeen. Kiinteistön läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Yleiskuvaus

Toiminta on alkanut nykyisellä kiinteistöllä vuonna 1973. Teknikum Sekoitukset Oy on jatkanut vuodesta 1989 alkaen kiinteistöllä aiemmin toimineen Nokian kumitehtaan toimintaa. Teknikum Sekoitukset Oy kuuluu Teknikum Yhtiöt Oy:öön.

Teknikum Sekoitukset Oy kehittää ja valmistaa kumisekoituksia, kalanteroituja kumiraaka-aineita, kumilevyjä ja kumimattoja. Tehtaalla valmistetaan kumisekoituksia noin 2 500–5 000 t/a, kumilevyjen osuus tuotannosta on alle 150 t/a.

Kumisekoituksia valmistetaan pääosin kotimaiselle kumiteollisuudelle. Tuotteista merkittävä osa menee edelleen jalostettaviksi Teknikum Yhtiöiden muille tehtaille.

Tilaukannasta riippuen toiminta tapahtuu yhdessä tai kahdessa vuorossa 5 päivänä viikossa, pääosin kello 6–22. Viikonloppuisin tehtaalla ei ole tuotantoa. Tehtaan henkilömäärä on noin 40 henkilöä.

Kumiliimojen valmistus tehtaalla on lopetettu tammikuussa 2010 eikä tehtaalla enää käytetä liuotinraaka-aineita. Tehtaalla ei enää käytetä/varastoida palavia nesteitä eivätkä tuotantotilojen sisällä olevat prosessiöljysäiliöt sisällä leimahtavia yms. aineita.

Tuotteet, tuotanto ja kapasiteetti

Teknikum Sekoitukset Oy:n tuotevalikoimaan kuuluvat mm. teollisuusletkut, muottituotteet kumista ja muovista, kumipinnoitteet ja -päälysteet, polyuretaani- ja nestesilikonituotteet, kumisekoitukset, -levyt ja -matot (ei räjähdysmatot). Tehtaan tuotannossa on yli 1 000 erilaista sekoitusta. Tuotteista suurin osa (noin 42 %) toimitetaan jatkojalostettavaksi Teknikum Yhtiöt Oy:n muille tehtaille.

Vuonna 2016 tehtaalla oli 198 tuotantopäivää. Synteettisiä kumiraaka-aineita (kumisekoituksia) tuotettiin 3 987 t ja kumituotteita (vulkanoidut le-

vyt ja matot) 50 t. Kumituotteiden valmistusmäärät ovat viime vuosina vähentyneet.

Tuotannon maksimikapasiteetti on noin 6 000 t/a. Vulkanoituja kumilevyjä tuotetaan 100–200 t vuodessa. Vuodenvaihteessa ja kesällä tuotanto on vähäisempää, sillä varastointikustannukset ovat suuret ja tuotteet ovat ns. ”tuoretavaraa”.

Prosessit

Tehtaalla on kolme suljettua sekoituslinjaa (6–12 min panosprosesseja; tilavuudet 55 l, 124 l ja 140 l), yksi avosekoitusvalssi, yksi kalanteri ja kaksi jatkuvatoimista vulkanointilaitetta.

Sekoituksessa kumimateriaali lämmitetään, minkä jälkeen se syötetään valssiin tai muuhun työstöön. Sekoituskoneessa on myös tehokas jäähdytys. Kumisekoitukset vulkanoidaan noin 150 °C:ssa, jonka jälkeen kumi jäähdytetään veteen kastamalla. Valmistettavissa tuotteissa ei käytetä vettä. Jäähdytysvesi kiertää suljetussa järjestelmässä. Jäähdytysvesi haihdutetaan pois puhaltimilla ja jäähtynyt kumi ajetaan lavalle/laatikoihin asiakkaiden käyttöön. Tuotantotiloissa ei ole lattiakaivoja/viemärintiä. Ainoa lattiakaivo sijaitsee kylmäkonehuoneessa.

Raaka-aineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi

Tehtaalla käytetään noin 320 erilaista raaka-ainetta ja kemikaalia (nimikkeet, joilla on ns. R-koodi). Pääraaka-aineena on luonnonkumi.

Kemikaalien varastomäärät ja käyttömäärät vuonna 2016:

Vaaramerkki		Varastointimäärä (kg)	Käyttömäärä v.2016 (kg/a)
GHS02	Syttyvä	550	1 316
GHS03	Hapettava	305	1 303
GSH05	Syövyttävä	972	19 476
GHS06	Välittömästi myrkyllinen	364	15 339
GHS07	Haitallinen, ärsyttävä, herkistävää, vaarallinen otsonikerrokselle	12 871	63 804
GHS08	Vakava terveyshaitta	17 424	39 334
GHS09	Ympäristölle vaarallinen	11 279	102 329

Pehmittiminä käytetään esim. estereitä ja parafiinisiä öljyjä. Nämä mineraaliöljyt eivät sisällä PAH-yhdisteitä. Täyttöaineena käytettäviä nokityyppejä on yli 10 erilaista.

Tuotannossa käytetyt raaka-aineet vuonna 2013 ja 2016, t/a

Raaka-aine	v. 2013	v.2016
Luonnonkumit	483	393
IR ja BR kumit	115	78
SBR kumit	166	89
CR kumit	74	68
NBR kumit	119	159
IIR kumit	65	21
CMS kumit	4	3
EPDM	139	338
Erikoiskumit	10	10
Muovit	4	4
Kiihdyttäjät	53	48
Aktivaattorit	167	145
Hidastajat	2	3
Vulkanointiaineet	62	54
Suoja-aineet	73	60
Paisutusaineet	3	3
Pehmittimet	228	186
Dispergaattorit	17	17
Hartsit	40	39
Noet	1 373	1 149
Täyteaineet	342	342
Värit	17	11
Palonestoaineet	5	9
Sekalaiset tarve-aineet	73	62
Liuottimet	0	0

Tehtaalla on aktiivisessa käytössä neljä ns. CMR-ainetta (syöpää aiheuttava, perimää vaurioittava ja lisääntymiselle vaarallinen aine). Vuonna 2014 niiden käyttömäärä oli 822 kg, vuonna 2015 421 kg ja vuonna 2016 niitä käytettiin yhteensä 873 kg.

Kiinteät raaka-aineet toimitetaan tehtaalle ns. big bageissa. Kuiva-ainesiloihin varastoidut raaka-aineet annostellaan sekoituskoneeseen automaattisesti. Mineraaliöljyt, apuaineet (mm. hapettumisenestoaineet) yms. voidaan annostella suoraan sekoituskammioon.

Osa raaka-aineista (kiinteät ja nesteet) varastoidaan tuotantotilojen siloissa. Nestemäisten raaka-aineiden silot on varustettu ylitäytönestimillä.

Laitoksella ei ole käytössä sellaisia valtioneuvoston asetuksessa vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006) mainittuja aineita, joiden olisi mahdollista joutua viemäriin tai vesistöön. Laitoksella ei käytetä polttoaineita.

Vedenhankinta ja viemärointi

Tehtaan vedenkulutus on noin 7 500 m³/a. Tuotantoprosessien jäähdytyksessä ja tehtaan sosiaalityötiloissa käytettävä vesi otetaan Keravan kaupungin vesijohtoverkosta. Tehtaan jätevedet muodostuvat sosiaalityöjätevesistä, jotka johdetaan Keravan kaupungin viemäriverkostoon.

Vuonna 2015 Keravan vesihuoltolaitokselta on otettu vettä 1 684 m³. Laitteiden pesuvedet kerätään talteen ja toimitetaan Kierro Oy:n kautta käsitelyyn.

Energian käyttö ja energiatehokkuus

Tuotantotilojen ja konttorirakennuksen lämmitykseen käytetään kaukolämpöä. Prosessihöyry tuotetaan tehtaan piha-alueella olevalla Höyrytys Oy:n 1 MW:n maakaasukattilalla.

Höyryn vuosittainen kulutus on ollut vuosina 2014–2016 1,11–1,17 GWh.

Liikenne

Tehdasalueella käy 10–20 rekka-autoa ja noin 30 henkilöautoa vuorokaudessa.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Kumiteollisuudelle ei ole määritelty toimialakohtaisia BAT-tasoa. Hake muksen mukaan tehtaalla käytetään parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Teknikum Sekoitukset Oy:n toiminnalla on standardin ISO 14001:2004 mukainen sertifioitu ympäristöjärjestelmä.

Laitoksella on EHS-politiikka, jonka toteutumisen tueksi on laadittu mm. ympäristöasioihin liittyvää ohjeistusta. Ohjeistus on sisällytetty SOP-järjestelmään yhdessä muiden EHS- ja GMP-ohjeiden (hyvät tuotantotavat) kanssa. Tehtaalla tehdään kaksi kertaa vuodessa sisäinen EHS-tarkastus.

Laitoksella toimii turvallisuustoimikunta, joka tekee EHS-asioihin liittyvät päätökset.

PÄÄSTÖT JA VAIKUTUKSET

Päästöt vesiin ja viemäriin

Tehdas on siirtynyt vuosina 2013–2014 jäähdytysvesien osalta suljettuun kiertoon. Saniteettijätevedet johdetaan Keravan kaupunkitekniikan viemäriverkostoon.

Piha-alue ja raaka-aineiden purkupaikat on asfaltoitu ja tehdasalueen sadevedet johdetaan sadevesiviemärin kautta noin 250 metrin etäisyydellä sijaitsevaan Nissinojaan.

Päästöt ilmaan

Ilmaan johdettavat päästöt muodostuvat lähinnä tehtaan tuotantotilojen sekoituskoneiden kohdepoistoista ilmaan vapautuvista vähäisiä määristä kaoliinia, liitua ja nokea. Päästöt suodatetaan letkusuodattimilla, joilla on 99 %:n erotuskyky. Suodattimet vaihdetaan vuosittain ja samalla puhdistetaan ilmanvaihtolaitteet.

Tehtaan hiilidioksidipäästöt (FOSS) ovat olleet seuraavat:

vuonna 2013	181 t/a
vuonna 2014	220 t/a
vuonna 2015	231 t/a
vuonna 2016	230 t/a.

Maakaasukattilan typenoksidien (NO_x/NO₂) päästöt ovat olleet vuosina 2013–2016 0,04 t/a.

Höyrykattila on tarkastettu 13.4.2017, jolloin myös kattilan savukaasut on mitattu. Savukaasun CO₂-pitoisuus oli 11,41 %, happipitoisuus 1,02 % ja lämpötila 203 °C. Savukaasusta ei ole mitattu typenoksidipitoisuutta.

Melu

Melumittauksia on tehty huhtikuussa ja toukokuussa 2016 (Keravan tehdas, Meluselvitys, Ramboll Finland Oy, 23.5.2016). Mittauksista laaditun raportin perusteella Teknikum Sekoitukset Oy:n toimita ei aiheuta ohje-, raja- tai toimenpiderajoitusten ylityksiä.

Tehtaan toiminnasta aiheutuva melu muodostuu pääasiassa tuuletus- ja pölynpoistolaitteiden aiheuttamasta huminasta. Merkittävimmät melulähteet sijaitsevat katolla (3 puhallinta) ja yksi maanpinnan tasossa tehtaan itäpuolella. Syyskuussa 2012 katolla olevien puhaltimien eristystä on laajennettu.

Vuonna 2007 on tehty melumittaukset ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 mukaan. Lähimmässä häiriintyvässä kohteessa Nahkimonkujan ja Telatehtaanpolun risteyksessä (140 m etäisyydellä melulähteestä) melutaso oli 49,6 L_{Aeq} dB (vaihteluväli 49,2–50,2 L_{Aeq} dB). Mitatut meluarvot ei-

vät ylitä valtioneuvoston päätöksen (993/1992) päiväohjearvoa 55 dB (A) (kello 7–22) asumiseen käytettävillä alueilla.

Toiminnassa syntyvät jätteet, niiden hyödyntäminen ja loppukäsittely

Prosessista syntyvä siivouspöly, jota ei voida hyödyntää sekoituksissa, päätyy jätteeksi. Letkusuotimesta tuleva pölyjäte kerätään talteen ja on vuosiraportoinnissa ilmoitettu siivouspölynä ja on luokiteltu vaaralliseksi jätteeksi. Vuonna 2015 siivouspölyjätettä muodostui 14 t/a. Siivouspölyn määrän vähentämiseksi on meneillään erilaisia prosessin kehitysprosseja.

Lattioiden koneellisesta pesusta syntyy vaarallisena jätteenä jätevesilietettä. Vuonna 2015 vaaralliseksi jätteeksi luokiteltua epäorgaanista sakkaa ja pesuvettä muodostui yhteensä 16 t/a. Nämä, loisteputket ja paristot toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokselle. Öljyisiä jätteitä (boksirasva ja hydraulikkaöljy) syntyy tuotannon koneiden öljynvaihoista.

Jätekumi pyritään kierrättämään toisarvoisessa käytössä. Osa muusta tuotannosta syntyvistä epäkuranteista sekoituseristä hyödynnetään jatkjalostuksessa. Sekoitukset, joita ei voida hyödyntää kerätään lavalle ja toimitetaan jatkokäsittelyyn. Näiden määrä on vähentynyt viime vuosina ja oli vuonna 2013 70 t, vuonna 2014 60 t ja vuonna 2015 34 t. Haitallisten kemikaalien määrää pyritään aktiivisesti vähentämään sekoituskehitysprosesseissa.

Sähkö- ja elektroniikkaromu toimitetaan kierrätykseen hyväksytylle käsittelijälle. Metalliromu kuten romutettavat laitteet ja koneet toimitetaan kierrätykseen. Konttorissa syntyvä paperi ja pahvi ohjataan uusioraaka-aineeksi paperi- ja pahviteollisuudelle. Rikkinäiset lavat ohjataan energiahyötykäyttöön. Yhdyskuntajäte toimitetaan jätteenkäsittelykeskukseen.

Toiminnassa syntyvät muualle toimitettavat jätteet vuonna 2016:

Jätelaji	Tunnusnumero	t/a	Vastaanottaja
Kumisekoitusjäte	07 02 99	42	Nowaste Oy
Yhdyskuntajäte	20 03 01	28	Kiertokapula Oy
Akut ja paristot	20 01 33*	0	Kierto Oy
Öljyiset jätteet Pölytiivisteöljy	13 08 99*	3	Kierto Oy
Epäorgaaninen sakka, pesuvedet	07 02 03*	13	Kierto Oy
Raaka-ainepakkaukset	15 01 10*	1	Kierto Oy
Kiinteä öljyinen jäte	13 08 99*	1	Kierto Oy
Käytetty voiteluöljy	13 02 05*	1	Kierto Oy
Loisteputket	20 01 21*	0	Kierto Oy
Sähkö- ja elektro-	16 02 13*	0,3	Kierto Oy

niikkajäte			
Paperi		0,6	L&T Oy
Metalli (V.2015)		8	Romu Keinänen Oy
Puu		64	Kiertokapula Oy

*vaarallinen jäte

Vaikutukset luontoon, luonnonsuojeluarvoihin ja rakennettuun ympäristöön

Normaalitilanteessa laitoksen toiminnasta ei aiheudu vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen, vesistöihin tai niiden käyttöön, merkittäviä vaikutuksia luontoon eikä rakennettuun ympäristöön.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Teknikum Sekoitukset Oy:n tehtaalle on laadittu asiakirja erilaisiin ympäristöonnettomuuksiin ja -vahinkoihin varautumisesta 13.11.2015. Asiakirja kattaa ohjeet mm. tulipalon, tapaturman, käyttöhäiriön, haitta-aineiden pääsyn estämisen viemäriverkkoon, varastosäiliöiden rikkoontumisen, ylitäytöt ja laiterikot.

Tehtaan kemiallisten riskien kartoitus on tehty 17.11.2015. Kartoituksessa on kuvattu tuotantoprosessit kemikaalialtistuksen kannalta ja kiinnitetty huomiota käsiteltäviin kemikaaleihin ja henkilöiden työturvallisuuteen sekä vaarojen tunnistamiseen ja altistumisten selvittämiseen. Asiakirjassa on listattu kartoituksen perusteella tehtävät tekniset toimenpiteet, henkilökohtainen suojautuminen ja henkilöstön koulutus.

Tehtaalle on laadittu pelastussuunnitelma 2.5.2014. Tulipalojen varalta on palonilmaisimia sekä vaahtosammuttimia, mutta ei sprinklausjärjestelmää. Tehtaan piha-alue on asfaltoitu ja mahdollisissa tulipalotilanteissa sammutusvedet ohjautuisivat piha-alueen sadevesikaivoihin, joista vedet saataisiin kerättyä talteen. Sadevesikaivot on mahdollista sulkea esim. kumimatoin.

TOIMINNAN JA VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailua tehdään kuukausittain mm. tuotantomääristä, konelinjojen käyntiajoista ja käynnin häiriöistä, jätemääristä, epäkuranttien tuotteiden määristä. Päästö- ja vaikutustarkkailua ei ole.

Jätteiden ja kemikaalien määriä seurataan säännöllisesti ja tulokset raportoidaan osan ympäristöjärjestelmää Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Lupahakemusta on täydennetty 31.8.2016 CMR-aineiden käyttöturvallisuustiedotteilla ja 13.9.2016 voimassa olevilla luvilla, tarkastusmuistiolla ja tiedoilla raaka-aineista.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Keravan kaupungin ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustauluilla 16.5.–15.6.2016. Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusajan yleisesti nähtävillä Keravan kaupungintalolla. Kuulutus on lisäksi ollut luettavissa osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu

Lupahakemuksesta on annettu erikseen tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Tarkastukset

Laitoksella on tehty 25.8.2016 ympäristöluvan käsittelyyn liittyvä laitospäätös. Muistio on liitetty hakemusasiakirjoihin.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Keravan kaupungilta, Keravan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2.9.2016

Toiminnanharjoittajan tulee vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimittaa Uudenmaan ELY-keskukselle ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle edellistä vuotta koskeva raportti tehtaan toiminnasta. Raportissa ilmoitetaan mm. tiedot tuotannosta ja käyntiajoista, tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä (laatu, jätekoodi, määrä ja toimituspaikka) sekä pääraaka-aineiden ja kemikaalien kulutustiedot.

Laitoksella varastoidaan tuotannossa käytettäviä öljyjä varastosiiloissa, joista kaksi sijaitsee varastoalueella ja kolme tuotantohallissa. Siiloilla on oltava vahinkotilanteita varten riittävän suuret turva-altaat.

Laitoksella mahdollisesti tapahtuvista ympäristön kannalta haitallisista häiriöistä tulee ilmoittaa välittömästi Uudenmaan ELY-keskukselle sekä Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle. Vuosiraportissa tulee esittää vuoden aikana sattuneet häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet, niiden syyt ja kestoajat sekä niiden aikana syntyneet päästöt ja jätteet.

Hakemuksessa olevaan ennakkovarautumissuunnitelmaan tulee lisätä tulipalotilanteessa muodostuvien sammutusvesien hallintaan varautuminen. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on tehdasalueella oltava aina

saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia sekä muuta kemikaalien ja öljyntorjuntaan tarvittavaa kalustoa.

Uudenmaan ELY-keskukselle tulee ilmoittaa vuosiraportissa vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset.

Tuotteisiin lisätään pölyävää materiaalia kuten liitua ja nokea. Lupaa myönnettäessä on harkittava hiukkaspäästömittauksen tarve.

Koska laitoksella varastoidaan palavia tuotteita ja raaka-aineita, tulee tehtaalalla järjestää palo- ja pelastusharjoitus yhdessä pelastuslaitoksen kanssa.

Laitoksella olevaa 1 MW kattilalaitosta koskee valtioneuvoston asetus 445/2010 (ns. PINO-asetus). Kattilalaitoksen toiminta tulee huomioida ympäristöluvan yhteydessä.

Keravan kaupunki 26.5.2016

Teknikum Oy:n tontti (245-9-336-28) sijaitsee 9. Alikeravan kaupunginosassa, noin 2 kilometrin etäisyydellä kaupungin keskustasta etelään. Tontilla on voimassa 19.3.2001 vahvistettu asemakaava (kaavanumero 2053), jossa tontti on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (Y-5). Alueelle saa rakentaa myös liike- ja toimistotiloja. Tontin pinta-ala on 20 724 m² ja tontin rakennusoikeus tonttitehokkuusluvulla (e=0,75) laskettuna 15 543 k-m².

Tontti sijaitsee korttelissa, joka on pääosin asemakaavoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi. Tontin itä- ja kaakkoispuolella sijaitsee asuinrakennusten korttelialueeksi (A-12) asemakaavoitettuja alueita. Nämä alueet on tarkoitettu asemakaavan muutoksella muuttamaan työpaikka-alueiksi, lukuun ottamatta viittä tonttia, jotka on jo toteutettu asemakaavan mukaisesti asumiseen.

Teknikum Oy:n toiminta on voimassa olevan asemakaavan mukaista.

Muistutukset

Hakemuksesta on jätetty yksi muistutus.

AA ym. 14.6.2016

Muistuttajien mukaan Teknikum Sekoitukset Oy:n hakemaa ympäristölupaa ei tule myöntää. Perusteluna esitetään seuraavaa:

Teknikum Sekoitukset Oy:n naapurissa korttelissa 351 sijaitsevan kotitalamme Tähtelän (RN:o 2:22) päärakennus ns. Flyktin huvila rakennettiin 1910-luvulla. Kumiteollisuus tuli Saviolle 1930-luvulla. Tähtelän tila tuli suvun omistukseen v. 1955. 1970-luvun alussa Oy Nokia Ab alkoi suunnitella nykyisen Teknikum Sekoitukset Oy:n omistuksessa olevan tehdas-

kiinteistön rakentamista. Vuonna 1972 Nokina Kumitehtaiden silloinen pääinsinööri antoi naapurikuulemisen yhteydessä vanhemmilleni vakuutuksen, että tehtaan tuleva toiminta ei tule aiheuttamaan meille naapureille mitään haittaa tai ongelmia.

Teknikum Kiinteistöt Oy:n lausunnosta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta käy muistuttajan mukaan ilmi, että Teknikum-Kiinteistöt Oy:llä on tehtaan eteläpäässä varasto, jossa varastoidaan noin 300 erilaista kemikaalia, joitakin suuria määriä. Palo- ja katastrofitilanteessa varastosta leviää ympäristöön haitallisia kaasuja. Haittojen arvellaan lisääntyvän tuotannon mahdollisen laajenemisen myötä. Näihin argumentteihin perustuen Teknikum Kiinteistö Oy ja Stowe Woodward Oy ehdottavat 100 metrin suojavyöhykettä tehdaskiinteistön ja asutuksen väliin.

Teknikum Sekoitukset Oy:n raaka-ainevarasto on ilmestynyt meitä naapureita kuulematta tai meille siitä tiedottamatta. Naapureiden kuulematta jättäminen, katastrofitilanteilla uhkailu ja suojavyöhykkeiden vaatiminen ei ole vastuullista yritystoimintaa. Teknikum Sekoitukset Oy on omalla toiminnallaan aiheuttanut ongelman ja sen on myös itse korjattava se. Muistuttaja on naapurina kokenut Teknikum Sekoitukset Oy:n lausunnot suojavyöhykkeestä ja haitallisista kaasuista uhkailuna ja yrityksenä painostaa alueella vuosikymmeniä asuneet ihmiset muuttamaan pois kotoaan. Esitetty suojavyöhyke ulottuisi puoleen väliin muistuttajan tilaa alentaen oleellisesti tilan arvoa ja tehden mahdottomaksi esimerkiksi tiivistysrakentamisen. Tämä on vastoin muistuttajan Nokia Oy:ltä saamaa vakuutusta siitä, että kyseessä oleva tehdastoiminta ei tule aiheuttamaan meille mitään haittaa tai ongelmia. Tämä vakuutus sitoo Teknikum Sekoitukset Oy:n toimintaa.

Teknikum Sekoitukset Oy:n aluehallintovirastoon toimittamasta hakemuksesta käy ilmi, että yhtiö ei ole tehnyt Keravan kumitehtaan toiminnastaan kattavaa ympäristöselvitystä. Muistuttaja vaatii tehtaalle viranomaiskatselmusta, jonka pohjalta Teknikum Sekoitukset Oy:n toiminta saatetaan vastaamaan nykypäivän ympäristönormeja ja vastuullisuutta. Lainsäädäntö edellyttää, että toiminnanharjoittaja tunnistaa kemikaaleihinsa ja prosesseihinsa liittyvät onnettomuusmahdollisuudet ja niiden seuraukset ja tekee riittävät toimet riskien vähentämiseksi. Varaston sijoituspaikkaa valittaessa on otettava huomioon ympäröivä asutus. Edellä mainittuun viitaten Teknikum Sekoitukset Oy:n raaka-ainevarasto on joko siirrettävä kauemmas asutuksesta tai se on suojattava niin, että mahdollisessa palo- tai uhkatilanteessakaan siitä ei aiheudu mitään vaaraa eikä haittaa ympäristölle ja sen asukkaille. Se on mahdollista rakentamalla varasto asianmukaisista rakennusmateriaaleista ja varustamalla se vaarallisten kemikaalien varastointiin tarkoitetulla palo-osastoinnilla sekä varaston erillisellä ilmanvaihdolla.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus vastineen jättämiseen annettujen lausuntojen ja muistutuksen johdosta.

Hakijan vastine 14.4.2017:

Raportointi ELY-keskukselle ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle:
Raportointi tehdään jatkossa lausunnon vaatimusten mukaisesti.

Siilojen turva-altaat:

Siilojen turva-allasta korotetaan tarvittavan tilavuuden saavuttamiseksi
30.6.2017 mennessä.

Tulipalossa muodostuvien sammutusvesien hallinta:

Sammutusvesien hallintaan varautumisen suunnitelma tullaan tekemään
yhdessä ulkopuolisen konsultin kanssa 31.12.2017 mennessä.

Palo- ja pelastusharjoitus:

Pelastuslaitoksen kanssa on sovittu pidettäväksi palo- ja pelastusharjoitus: 6.9.2017 luento ja alkusammutuskoulutus, 12.9.2017 pelastusharjoitus (**BB**, turvallisuuskouluttaja Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos).

Lisätiedot energiantuotantolaitoksesta (445/2010):

Piippu on 8 metrin piippu. PIPO- asetuksen (750/2013) liitteen 2 taulukon 1 mukaisesti kaasumaista polttoainetta käyttävän energiantuotantolaitoksen teholtaan $1 \leq P \leq 5$ MW piipun korkeus maanpinnasta tulee olla 10 metriä. Kuitenkin PIPO-asetuksen pykälän 7 mukaisesti olemassa olevan energiantuotantoyksikön savupiippu on riittävän korkea, jos sen korkeus on vähintään 75 % liitteen 2 taulukon 1 vaatimuksista. Näin ollen kyseisen piipun tulee siis olla vähintään 7,5 metriä korkea eli nykyinen piippu on riittävä korkea.

Päästömittaus suoritetaan huhtikuun 2017 aikana.

Vastine muistutukseen

Tehdas sijaitsee teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueella ja sen toiminta on Keravan kaupungin lausunnon 26.5.2016 mukaan asemakaavan mukaista. Tehtaan toiminnan ja raaka-aineiden varastonnissa ei ole tapahtunut perustavaa laatua olevia muutoksia tehtaan toiminnan aikana. Varastoitavien raaka-aineiden määrä on ainoastaan vähentynyt toiminnan supistumisen ja paremman varaston hallinnan myötä. Lisäksi monien takavuosina käytettyjen vaarallisten kemikaalien käytöstä on luovuttu tai ne on korvattu vähemmän vaarallisilla aineilla. Tämän eteen on tehty järjestelmällistä työtä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on katselmoinut tehtaan toiminnan ympäristölupahakemuksen yhteydessä ja (Uudenmaan ELY-keskus) on antanut siitä lausuntonsa (UUELY/2028/2016). Teknikum Sekoitukset Oy:n vastine lausunnoista esille nousseisiin asioihin löytyy aiemmin tästä samasta dokumentista

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto myöntää Teknikum Sekoitukset Oy:lle ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n mukaisen ympäristöluvan Keravan Saviolla sijaitsevan kumitehtaan toimintaan. Toimintaa on harjoitettava lupahakemuksessa ja sen täydennyksissä esitetyllä tavalla täydennettynä ja muutettuna seuraavien lupamääräysten mukaisesti.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Raaka-aineet ja kemikaalit

1. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä käyttämiensä kemikaalien haitta-vaikutuksista. Prosesseissa käytettäväksi kemikaaleiksi on valittava muut edellytykset huomioiden ympäristön kannalta mahdollisimman haitattomia kemikaaleja. Kaikista merkittävistä tehtaalla käytettävistä terveydelle ja ympäristölle haitallisista kemikaaleista tulee pitää luetteloa. Kemikaalista on luetteloon merkittävä ainakin aineen CAS-numero, kauppanimi sekä vaaramerkintä. Prosessimuutoksista, kemikaalien vaihdoista ja muista toimenpiteistä, jotka voivat aiheuttaa muutoksia laitoksen päästöissä, on ennalta ilmoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Keravan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Päästöt vesiin ja viemäreihin

2. Laitosalueen sadevedet ja muut puhtaat pintavedet on kerättävä ja johdettava hallitusti sadevesiviemäriin Nissinojaan siten, ettei hulevesien johtamisesta aiheudu maaperän eikä pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa. Mahdollisesti öljyä sisältävät sadevedet on johdettava öljynerotuskäivon kautta ennen niiden johtamista ojaan. Öljynerotuskäivo on otettava käyttöön 31.8.2018 mennessä.

Päästöt ilmaan

3. Tuotantotilojen sekoituskoneiden kohdepoiston poistokaasusta on poistettava hiukkaset suodattamalla tai muulla puhdistuslaitteistolla ennen päästön johtamista ilmaan.

Kumitehtaan toiminnasta ei saa aiheutua jatkuvaa tai häiritsevää hajuhaittaa lähiympäristöön.

Melu

4. Laitoksen toiminnasta aiheutuva melu liikenne mukaan lukien ei saa lähimpien, eniten melulle altistuvien asuinrakennusten ulkoalueilla ylittää päivällä klo 7–22 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 55 dB ja yöllä klo 22–7 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 50 dB. Laitoksen melua on vaimennettava asianmukaisilla ratkaisulla siten, että yllä mainitut raja-arvot eivät ylity.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

5. Jätehuollossa tulee noudattaa ympäristönsuojelulaissa (527/2014) ja jätelaissa (646/2011) sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa annettuja jätehuoltoa koskevia yleisiä vaatimuksia, kuten:
 - a) Toiminnassa syntyvistä ja käsiteltävistä jätteistä on pidettävä kirjaa. Kirjanpitoon on sisällytettävä jätelain 119 §:n edellyttämät tiedot, jotka on säilytettävä vähintään 6 vuotta.
 - b) Vaaralliset jätteet on varastoitava erillään toisistaan suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa katetulla ja tiiviillä alustalla siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.
 - c) Jätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain mukaan rekisteröityneelle jätteenkuljettajalle. Vaarallisten jätteiden siirroista tulee laatia jätelain 121 §:n mukainen siirtoasiakirja. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä vähintään 3 vuotta.
 - d) Jätteet on toimitettava paikkaan, jolla on ympäristölupa jätteen vastaanottamiselle. Loppukäsittelyyn toimitettavasta muusta kuin kotitalousjätteeseen verrattavasta jätteestä on esitettävä kaatopaikkakelpoisuus kaatopaikan pitäjälle ja pyynnöstä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle.

Varastointi

6. Raaka-aineet, kemikaalit, tuotteet ja jätteet on varastoitava ja käsiteltävä tehdasalueella niin, ettei niistä aiheudu epäsiistiyttä, roskaamista, pölyämistä, hajuhaittaa tai pilaantumisvaaraa maaperälle tai pinta- tai pohjavesille eikä muutakaan haittaa ympäristölle.
7. Astioissa ja säiliöissä varastoitavat nestemäiset raaka-aineet, kemikaalit, ja vaaralliset jätteet on varastoitava alustalla, joka on tiivis ja reunakorokkein varastettu tai muutoin allastettu sekä ko. kemikaalia kestäväksi pinnoitettu. Suoja-altaan tai reunakorokkein varustetun tilan tulee vastata suurimman varastoitavan astian tilavuutta 31.8.2018 mennessä. Uusien säiliöiden ja varastoiden osalta suoja-altaan tai reunakorokkein varustetun tilan on oltava vähintään 1,1-kertaa suurimman säiliön tai astian tilavuus.
8. Kemikaalien lastaus- ja purkupaikkojen on oltava pinnoitettuja ja suojattuja niin, että kemikaalien pääsy viemäriin ja maaperään estyy. Suoja- ja pintarakenteiden tiiviys on tarkastettava säännöllisesti ja todetut vauriot on korjattava viipymättä. Tarkastuksista ja suoritetuista korjaustoimenpiteistä on tehtävä merkintä lupamääräyksessä 19 tarkoitettuun kirjanpitoon.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

9. Toiminnanharjoittajan on varauduttava häiriö- ja poikkeuksellisiin tilanteisiin. Häiriötilanteissa tai muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, sadevesiviemäriin tai viemäriin, maaperään

tai pohjaveteen on viivytyksettä ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin laitteistojen kuntoon saattamiseksi ja päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

10. Poikkeuksellisista tilanteista on ilmoitettava viivytyksettä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Keravan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä viemäriin joutuvista poikkeuksellisista päästöistä Keravan Kaupunkitekniikalle.
11. Mikäli poistoilman puhdistuslaitteisiin tai prosessilaitteisiin tulee vikoja tai häiriöitä, jotka lisäävät päästöjen määrää tai muuttavat niiden laatua haitallisemmaksi, laitteet on saatettava normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se teknisesti on mahdollista.
12. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on tehdasalueella oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia aina saatavilla. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttoaineet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen.
13. Laitoksen ympäristöriskitarkastelu on pidettävä ajantasaisena. Ennaltavaraumissuunnitelmaan/pelastussuunnitelmaan tulee lisätä tulipalotilanteessa muodostuvien sammutusvesien hallintaan varautuminen. Lisäys on tehtävä 31.12.2017 mennessä. Ajantasainen ympäristöriskitarkastelu/ennalta-varautumissuunnitelma on pyydettäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille.

Tarkkailu

14. Kumitehtaan käyttö- ja päästötarkkailu on tehtävä hakemuksessa esitetyn mukaisesti huomioiden myös varastoinnista annetut määräykset. Hakijan on laadittava suunnitelma, johon on sisällytettävä jätelain (646/2011) 120 §:ssä tarkkailulta edellytetyt asiat. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Keravan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 31.12.2017.
15. Tuotantotilojen sekoituskoneiden kohdepoiston poistoilman hiukkaspitoisuus on mitattava kertaluontoisesti 31.5.2018 mennessä ja tämän jälkeen vähintään kerran kymmenessä vuodessa. Mittaustilanteen on vastattava mahdollisimman hyvin normaalia tuotantotilannetta. Mittaussuunnitelma on toimitettava kaksi kuukautta ennen mittauksia Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tarkistettavaksi.

Päästömittausraportti on toimitettava kahden kuukauden kuluessa mittauksista Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Keravan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Mittaukset, näytteidenotto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Mit-

tausraportissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mitausepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta.

16. Käyttö- ja päästötarkkailua voidaan tarkkailutulosten tai muiden vastaavien syiden perusteella tarkentaa tai muuttaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, lupamääräysten valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta.

Kirjanpito ja raportointi

17. Kumitehtaan toiminnasta on pidettävä käyttöpäiväkirjaa ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista ja toimenpiteistä. Kirjanpitoa edellyttäviä toimintoja ovat käyttö- ja päästötarkkailu. Kirjanpidossa on huomioitava jätelain asiaa koskevat vaatimukset. Kirjanpito on pyydytettävässä esitettävä ympäristöluvan viranomaiselle.

18. Kumitehtaan toiminnasta on laadittava edellistä vuotta koskeva yhteenveto, joka on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Keravan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Raportista tulee käydä ilmi muun muassa seuraavat tiedot:

- vuotuinen tuotantomäärä (t/a), tuotannon käyntiajat (h/a), toiminnassa käytettävien raaka-aineiden ja mahdolliset orgaanisten liuottimien laatu- tiedot ja kulutusmäärät (t/a)
- käytettävät vaaralliset kemikaalit ja niiden vuosittaiset käyttömäärät (t/a tai kg/a)
- raaka-aineiden kulutus
- ilmaan johdetut arvioidut ja/tai mitatut pölypäästöt (t/a) sekä arvio tietojen luotettavuudesta
- jätteiden, pesuvesien, vaarallisten jätteiden ja hyötykäyttöön soveltuvien jätteiden määrät, laadut, edelleen toimittaminen, kuljettajat ja toimituskohteet jätelajeittain
- yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä huolloista ja häiriöistä (syy, kesto aika, arvio päästöistä ja niiden ympäristövaikutuksista sekä suoritettavat korjaavat toimenpiteet)
- selvitys energian kulutuksesta, suoritetuista energiankäytön tehostamistoimenpiteistä ja niillä saavutetusta energiansäästöstä.
- selvitys vuoden aikana toteutetuista ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä muutoksista.

Raportointi on tehtävä sähköisesti suoraan ympäristöhallinnon tietojärjestelmään sähköisen palvelun tuottajan tarjoaman käyttöliittymän raportointilomakkeiden välityksellä niiltä osin kuin se on mahdollista.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

19. Luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle toiminnassa suunnitelluista merkittävisistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä. Luvanhaltijan vaihtuessa

uuden haltijan on kirjallisesti ilmoitettava vaihtumisesta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Luvanhaltijan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista, esitettävä Etelä-Suomen aluehallintovirastolle yksityiskohtainen suunnitelma vesiensuojelua, ilmansuojelua, jätehuoltoa sekä maaperän- ja pohjavedensuojelua koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista ja mahdollisesta lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) on tullut lain 226 §:n mukaan voimaan 1.9.2014. Lain 229 §:n siirtymäsäännöksen mukaan hallintoviranomaisessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan tämä lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti, jollei laissa jäljempänä toisin säädetä. Koska hakemus on tullut vireille 29.11.2012, päätöksessä on sovellettu lähtökohtaisesti ympäristönsuojelulain (86/2000) säännöksiä.

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 41 §:n 1 momentin mukaan ympäristölupa myönnetään, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetetut lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille. Annetut lupamääräykset huomioidaan ottaen lain 42 §:n mukaiset vaatimukset täytyvät.

Toiminnalle annetut määräykset ovat tarpeen, jotta toiminta täyttää muun muassa ympäristönsuojelulain 5 §:n selvilläolovelvollisuuden, 4 §:n velvollisuudet ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista, käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja ehkäistään jätelain (646/2011) 13 §:n mukaisesti jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa.

Toiminnan voidaan katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa, kun toimintaa harjoitetaan tämän ympäristöluvan mukaisesti.

Polttoaineteholtaan alle 50 MW energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta (750/2013, PIPO-asetus) sovelletaan asetuksen 1 §:n mukaan energiantuotantoyksiköihin, joiden polttoaineteho on vähintään 1 MW mutta alle 5 MW, jos

energiantuotantoyksikkö on osa muutoin ympäristöluvanvaraista toimintaa. Aluehallintovirasto ei ole katsonut tarpeelliseksi kirjoittaa asetuksen vaatimuksia lupamääräyksiin, koska asetus velvoittaa suoraan toiminnanharjoittajaa. Selvyyden vuoksi aluehallintovirasto toteaa, että päästörajoista säädetään PIPO-asetuksen 5 §:ssä ja liitteen 1 taulukossa 2, savupiipun korkeudesta 7 §:ssä ja liitteessä 2 sekä päästöjen tarkkailusta 16 §:ssä ja liitteen 3 toisessa kappaleessa (polttoaineteholtaan vähintään 1 MW mutta alle 5 MW energiantuotantoyksiköiden käyttötarkkailu ja päästöjen tarkkailu).

Lupamääräysten yleiset perustelut

Lupamääräyksissä on ympäristönsuojelulain 43 §:n mukaisesti otettu huomioon toiminnan luonne, ominaisuudet alueella, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Ympäristönsuojelulain 43 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarvittavat määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta, jätteistä ja niiden synnyn ja haitallisuuden vähentämisestä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa ja toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1.

Kemikaalien käytöstä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi toiminnanharjoittajan on parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan liittyen oltava selvillä mahdollisten vaihtoehtojen kemikaalien tai prosessiteknisten ratkaisujen olemassaolosta. Jos vaihtoehtoinen ratkaisu osoittautuu toteuttamiskelpoiseksi eikä johda kohtuuttomiin kustannuksiin, on päätöksessä edellytetty valittavaksi ympäristön kannalta paras vaihtoehto.

Viranomaisilla on oltava valvonnallisista syistä ja mahdollisten vahinkotilanteiden varalle tiedot kaikista tehtaalla käsiteltävistä ympäristölle ja terveydelle haitallisista kemikaaleista.

Lupamääräys 2.

Lupamääräys on tarpeen kemikaaleista ja polttoaineista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Öljynerotuskaivo vaaditaan, koska tehdään pihalla lastataan kemikaaleja ja öljynerotuskaivolla voidaan estää öljyvuotojen pääsy vesistöön ja maaperään. Näytteenottokaivon kautta mahdollistetaan näytteiden ottaminen tarvittaessa. Toimenpiteiden toteuttamiselle on annettu riittävä aika.

Lupamääräys 3.

Päästöt on määrätty puhdistettavaksi ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Kaoliini, liitu ja nokipäästöt suodatetaan letkusuodattimella, jonka erotte-

lukyky/puhdistuskyky on hakemuksen mukaan 99 %. Puhdistuksen voidaan katsoa olevan tehokasta ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista. Ottaen huomioon hakemuksessa esitetyt toimet hiukkaspäästön vähentämiseksi ja hallitsemiseksi, ei aluehallintovirasto ole katsonut tarpeelliseksi antaa asiasta hiukkaspäästölle raja-arvoa.

Tehdas sijaitsee teollisuusalueella, jonka läheisyydessä on myös asutusta. Toiminnasta ei saa aiheutua naapuruussuhdelain vastaista hajuhaittaa.

Lupamääräys 4.

Melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) on asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- ja oppilaitoksia palvelevilla alueilla ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväajan (klo 7–22) ohjearvoa 55 dB eikä yöajan (klo 22–7) ohjearvoa 50 dB. Toiminnasta aiheutuvia melutasoja on selvitetty mittaamalla. Raja-arvot on annettu em. valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen mukaisina. Laitoksen lähin asutus on 150 metrin etäisyydellä tehtaan konttorirakennuksesta.

Lupamääräys 5.

Jätelain 8 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on noudatettava etusijajärjestystä. Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä.

Jätelain 15 §:n mukaan jätteet on kerättävä ja pidettävä toisistaan erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa kuin se on muun muassa jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Vaarallisten jätteiden pakkaaminen ja merkitseminen on tehtävä siten kuin on säädetty jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 8 ja 9 §:ssä vaarallisia jätteitä koskien. Siirtoasiakirjamenettelystä ja siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista on säädetty jätelain 121 §:ssä ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 24 §:ssä. Siirtoasiakirjan avulla voidaan seurata jätteen kulkua asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsitteilypaikkaan ja helpottaa valvontaa.

Kaatopaikkakelpoisuuden osoittaminen perustuu Valtioneuvoston asetukseen kaatopaikoista (331/2013), jonka 24 §:ssä säädetään kulloisenkin luokan mukaiselle kaatopaikalle hyväksyttävistä jätteistä. Toimitettaessa jätettä sijoitettavaksi kaatopaikalle jätteen haltijan tai muun tuojan on annettava kaatopaikan pitäjälle tarvittavat tiedot mm. jätteen alkuperästä ja jätteen luokittelusta jäteluettelon mukaisesti sekä siirtoasiakirjasta asetuksen 38 §:n mukaisesti.

Lupamääräykset 6. ja 7.

Ympäristön suojelemiseksi on välttämätöntä, että kemikaalien varastot ja käsittelyalueet rakennetaan sellaisiksi, että kaikki mahdolliset vuodot kerätään talteen, eivätkä ne kulkeudu hallitsemattomasti ympäristöön.

Päästöt ovat suurimmat säiliöiden täyttöjen yhteydessä ja suljettua kiertoa on hyödynnettävä aina, kun se on teknillisesti ja turvallisuusnäkökohdat huomioiden mahdollista.

Kumitehtaan ja kattilalaitoksen toiminnassa käytettävien kemikaalien tai vaarallisten jätteiden joutuminen maaperään, viemäriin tai sadevesiviemäriin voi aiheuttaa haittaa ympäristölle esimerkiksi maaperän tai pohjaveden pilaantumisenä. Käytettävät ympäristölle tai terveydelle vaaralliset aineet ja kemikaalit eivät vuototilanteissakaan saa päästä kulkeutumaan viemäriin tai sadevesiviemäriin, maaperään tai pohjaveteen tai muualle ympäristöön.

Suoja-altaan tai reunakorokkein varustetun tilan tilavuusvaatimuksen täyttämiseksi on annettu määräaika hakijan ilmoituksen mukaisesti. Suoja-aldien teho ja kapasiteetti vastaavat vaadittua tilavuutta vain, mikäli ne pidetään toimintakuntoisina.

Lupamääräys 8.

Piha-alueiden rakenteiden, purku- ja lastauspaikkojen allastusten ja sadevesiviemärin ja -kaivojen kunnon ja varustusten tarkastuksilla minimoidaan maaperään ja vesistöön joutuvia päästöjä.

Lupamääräykset 9.–13.

Ympäristön kannalta merkittäviä päästöjä voi aiheutua onnettomuus- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa. Häiriö- ja muita poikkeuksellisia tilanteita koskevat määräykset ovat tarpeen päästöjen minimoimiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin mukaan luvansaajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa riskeistä, niiden ympäristövaikutuksista ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ympäristönsuojelulain 5 §:n 2 momentin mukaan, jos toiminnasta aiheutuu tai uhkaa välittömästi aiheutua ympäristön pilaantumista, toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin pilaantumisen ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo tapahtunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi. Keräilykaluston ja imeytysaineiden helppo saatavuus vähentävät maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiä. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa ohjeita ympäristöhaitan torjumiseksi.

Ympäristönsuojeluasetuksen 30 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on ilmoitettava välittömästi valvontaviranomaiselle tavanomaisesta toiminnasta poikkeavista tapahtumista ja onnettomuuksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristöön tai luvan noudattamiseen.

Laitteistojen kuten poistoilman suodatinten pitämisellä toimintakuntoisina estetään hiukkasten pääsy ilmaan.

Laitoksen ympäristöriskikartoituksen on vastattava aina todellista ja mahdollisesti muuttunutta tilannetta. Varautumissuunnitelmassa ei ollut sammutusvesien käsittelyn tarkastelua, minkä vuoksi siitä on määrätty lupamääräyksellä.

Lupamääräykset 14. ja 15.

Hakemuksen mukaista toiminnan käyttötarkkailua on täydennetty jätelain 120 §:n mukaisella vaatimuksella. Käyttötarkkailuun on sisällytetty myös varastoinnin tarkkailu, koska tehtaalla varastoidaan vaarallisia kemikaaleja. Myös kemikaaliluettelon pitäminen (lupamääräys 9.) täydentää tarkkailua.

Ympäristönsuojelulain 108 §:n mukaan muun muassa mittaukset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Lupamääräys 16.

Ympäristölupaa valvova viranomainen, Uudenmaan ELY-keskus, voi tehdä tarkkailuohjelmiin tarkennuksia tai muutoksia perustellusta syystä, esimerkiksi tarkkailutulosten perusteella. Määräys on annettu ympäristönsuojelulain 46 §:n perusteella.

Lupamääräykset 17. ja 18.

Kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset ovat tarpeen lupamääräysten noudattamisen varmistamiseksi ja toiminnan valvomiseksi. Jätelain (646/2011) 122 §:n mukaan valvontaviranomaisella on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Jätelain 118 §:ssä ja 119 §:ssä on annettu velvoitteet jätteiden kirjanpidosta. Jätelain 119 §:n mukaan jätteitä koskeva kirjanpito on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta. Määräykset ovat tarpeen myös toiminnanharjoittajan ja valvontaviranomaisten välisen riittävän yhteydenpidon varmistamiseksi.

Vuosiraportointi on tehtävä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristöhallinnon tietojärjestelmän kautta. Raportoitaessa jätetietoja jätteet on luokiteltava siten kuin luokittelusta on määrätty jätelaissa ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 4 §:ssä ja liitteessä 4. Jätelain 119 §:n mukaan jätteitä koskeva kirjanpito on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta.

Lupamääräys 19.

Jotta toiminnassa tapahtuvia muutoksia voidaan seurata ja valvoa sekä tarvittaessa arvioida uuden lupakäsittelyn tarpeellisuus, tulee toiminnassa tapahtuvista muutoksista ilmoittaa valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin. Ympäristönsuojelulain 81 §:n mukaan ympäristöluvan haltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisista keskeyttämisistä sekä toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista. Ympäristöluvassa on annettava ympäristönsuojelulain 43 §:n mukaan tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimis-

ta, kuten alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä. Ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan lopettamista koskeva suunnitelma esitetään toimivaltaiselle lupaviranomaiselle.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSESSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Vastaus lausuntoihin

Uudenmaan ELY-keskuksen ja Keravan kaupungin lausunnossa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksistä ja niiden perusteluista ilmenevällä tavalla.

Vastaus muistutukseen

Kemikaalit varastoidaan tehdaskiinteistöllä asianmukaisesti. Kiinteistölle on tehty viranomaistarkastus 25.8.2016. Toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain mukaiset vaatimukset ottaen huomioon tässä päätöksessä annetut lupamääräykset.

LUVAN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa.

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Keravan kaupungin ympäristönsuojelupäällikön 3.11.1998 ympäristölupamenettelylain nojalla myöntämän jäteluvan ja Keravan kaupungin terveysjaoston 19.8.1992 (§ 58) myöntämän terveydenhoitolain mukaisen sijoituslupapäätöksen sekä Uudenmaan lääninhallituksen päätöksen jätehuoltosuunnitelmasta (Dno 05288 3681 93 127, Nro YML 176), 17.5.1994.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 56 §)

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, mikäli päätökseen ei haeta muutosta. (YSL 100 §)

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 190, 226, 229 §
 Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 4, 5, 7, 8, 28, 31, 41–43, 45, 46, 52–56, 62, 90, 97, 100, 105 ja 108 §
 Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 5, 18, 19, 30, 37 §
 Jätelaki (646/2011) 6, 8, 12, 13, 15–17, 28, 29, 72, 118–122 §
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4, 8, 9, 20, 22, 24 §, liite 4
 Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §
 Valtioneuvoston päätös melutason ohjeistoista (993/1992)
 Valtioneuvoston asetus polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista (445/2010)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 12 420 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) mukaisesti. Asetuksen liitteen 2.1 maksutaulukon mukaan kumitehtaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 12 420 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Teknikum Sekoitukset Oy

Jäljennös päätöksestä

Keravan kaupunki
 Keravan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Keravan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
 Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksestä lähetetään asianosaisille listan dpoESAVI-214-04-08-2012 mukaisesti.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Keravan kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupatietopalvelu

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

LIITE Valitusosoitus

Teemu Lehikoinen

Eeva Jokikokko

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Teemu Lehikoinen ja asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Eeva Jokikokko.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 8.6.2017 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table><tr><td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr><tr><td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr><tr><td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr><tr><td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr><tr><td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr><tr><td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr></table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												